

Beogradsko Novine

Br. 329.

BEOGRAD, petak 30. novembra 1917.

Godina III.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 29. novembra.
Na Brenti i na Monte Tomba odbijeni su talijanski napadi.

Inače nema ništa da se javi.
Načelnik glavnog stožera.

Engleska smicalica.

Dok Englezi na zapadnom bojištu sve novim i novim naletima teže da probiju njemački zapadni front, oni su na jednom drugom udaljenom bojištu preduzeli ofenzivu, da bi sada postigli jedan po njih veoma važan ratni cilj, što su ga oni sebi postavili još krajem XVIII. stoljeća: zadobijanje kopljene veze između Egipta i Indije. Na taj način Englesci bi u znatno boljoj mjeri vojnički obezbijedila glavni dio svoga ogromnog kolonijalnog posjeda, rasturila bi azijsku Tursku, a svojoj indijskoj koloniji pridružila bi u pravcu prema zapadu silnu oblast, koja bi se u najmanju ruku sastojala iz južne Perzije, pa iz Mesopotamije i Palestine, pri čemu bi se, kao što je poznato, iz svete zemlje obrazovala cionistička država, razumije se, pod vrhovnom britanskom vlašću. Tajni ugovori, objavljeni u ruskom listu „Pravda“, o kojima je onomad opširno bilo riječi na ovom mjestu, tačno obilježavaju engleske prohtjeve u tom pogledu.

Uškoro po stupanju Turske u rat Englezi su na ušću Šat-El-Araba u perzijski zaliv iskricali vojsku, sastavljenu poglavito iz Indijaca, kojih je poslje dugih borbi, vodjenih sa primenjivoim srećom, najzad pošlo za rukom, da osvoji Bagdad i da još i daje od njega nešto malo nadre na sjever. Ovim pohodom htjela je Velika Britanija u prvom redu da zadobije zemlje između Efrata i Tigrisa, da bi time onemogućila proizvodnju bagdadske željezničke pruge do Basre kao i da bi sprječila Nijemce da izdaju na perzijski zaliv i tamo uredi osnovicu za svoje podmornice, pa da odate zagroze indijskim vodama i tamošnjoj plovđbi. Jednovremeno skupila je Englesku u Egiptu silu vojsku, sastavljenu u prvom redu od kolonijalnih trupa. Ova je vojska poslje neuspjeha galijolske pustolovine još pojačana svim onim engleskim vojnim jedinicama, koje su bile uložene u uzaludnim pokušajima za prodorom ka Carigradu. Nadiranje jedne turske vojske u pravcu sueskog kanala, preduzeto u početku 1915. godine, nije imalo drugi cilj, nego da omete engleske radove na utvrđivanju sinajskog poluostrva, sve dok ne bi došao zgodni čas za istjerivanje Engleza iz Egipta, koji je nominalno još turska pokrajina. No položaj na ostalim evropskim bojištima do sada nije dopuštan, da se protiv Egipta priredi dovoljno snažan poход, a tu je okolnost opet iskoristila engleska vojna uprava, da se dočepa ne samo sinajskog poluostrva, koji predstavlja pristup Egiptu, već i da, s bokom potpomognuti jednom eskadrom, nadru prema Jerusalimu. Uzgred budu-

Službena ponuda ruske vlade za mir.

Saopštenje njemačkog državnog kancelara. — Njemačka spremna na pregovore za mir sa sandom ruskom vladom. — Trockov programni govor protiv Anglo-Američana i Francuske.

rečeno, da je ova engleska ofenziva opet veoma karakteristična za englesko neverstvo prema saveznicima, ona je najbolji svjedok za sebičnost britanske politike. Naime Francuzi bi tako dobro došlo ulaganje brojno svakako vrlo jakе egipatske vojske na zapadnom bojištu, a drugo Englezima svojom ekspedicijom protiv Palestine idu za ostvarenjem isključivo čisto engleskih interesa, koji su čak šta više u diametralnoj suprotnosti sa ruskim interesima.

Kao što se vidi iz njihovih vlastitih izvještaja, Englezi do sada nisu bili u stanju, da nanesu istinski poraz hrabrim saveznicima srednjih vlasti, u čijim se redovima hrabri bori i austro-ugarska artiljerija. Turci, koji su po broju znatno slabiji, čak su u više maha pristupali snažnim ofenzivnim naletima, pri kojima su nanosili teških gubitaka Englezima, a sada oni vrše povlačenje, koje će trajati do časa, dok pojaćanja, koja su poslata onamo, budu stigla na lice mjesta. Što će se obziron na slaba saobraćajna sredstva u pozadini potrajeti još neko vrijeme. Činjenica da u tim operacijama učestvuje i engleska flota, čini upravo smiješan utisak. Naime u ovom najistočnijem dijelu Sredozemnoga mora engleska flota nema da zatre od drugog protivnika, nego što su nekoliko njemačke i austro-ugarske podmornice, koje su u ostalom do sada već potopile dva mala engleska ratna broda. Dalje nikoga ne može čuditi, što Englezi biraju kao poprište svog osvajačkog rata i time skrivaće mjesto, koja svaki kulturni čovjek smatra svetinjama. Ta već prije pola godine bacali su engleski letači bombe na Jerusalim. Ovo je nov dokaz za lažnu englesku pobožnost, za koju je poznati njemački romansier Theodor Fontana, koji je dugo vremena živeo u Engleskoj, vrlo zgodno rekao: Pominju Hrista, a misle pri tome na pamuk.

Razvoj ruske revolucije

Novi ruski glavni zapovjednik.

Iz Lublina javljuju: „Dzenik Lubelski“ donosi ovo: Ruski generalism Nikolaj Vasiljevič Kriljenko u Lublinu je dobro poznata lječnost još iz mirnog doba. Sin činovnika opštinske trošarine u Lublinu Kriljenko je bio učitelj na trgovackoj školi. Već tada maksimalista on je morao ispred policije pobjeći u Švajcarsku, gdje je proveo prve godine rata. Kao vanredan govornik i vrlo obrazovan čovjek on je vrlo jako uticao na omladinu u Lublinu. On se borio protiv poljskog šovinizma i vješto je zadobijao ljubav prema ruskoj književnosti i istoriji, kao i prema ruskim običajima. Kad je na nekoliko mjeseci prije početka rata jedan Poljak upitao svog bivšeg učitelja Krilenka, šta on misli učiniti ako dodje do rata između Rusije i Austro-

Ugarske i ako bukne ustanak u Poljskoj, odgovorio mu je: Ja sam ruski podčasnik.

Krilenko objavljuje svoje naimenovanje.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“)

Bern, 29. novembra. „Agence Havas“javlja: Novi ruski generalism Krilenko je izdao vojski i floti dnevnju zapovijest, kojom objavljuje svoje naimenovanje i svoj skorici polazak na front.

Zapovijest o obustavljanju svakog ofenzivnog rada.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 29. novembra. „Daily Mail“ javlja: Iz Petrograda: Nova vlast je izdala zapovijest vojski na svima frontovima, kojom se zabranjuje svaka ofenzivna djelatnost, jednovremeno se obvezujuće, da važne zapovijesti vojnih zapovjednika zavisi od odobrenja petrogradske vlade.

Koraci za primirje.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“)

Rotterdam, 29. novembra. Reuterov ured javlja iz Petrograda: Lenin i Trockij naredili su da se raspuste svi vojni odbori, koji potpomažu izaslanike drugih socijalnih stranaka na frontu. To su stranke neprijatelji naroda, jer na njih utiču engleske, francuske i američke burzanske kapitaliste. Članovi vojnih odbora, koji se budu protivili, biće uapšeni.

Trockij molji komesare svoje vlaste da preduzmu korake, kako bi se što prije mogli podnijeti prijedlozi za neodložno primirje. Početak pregovora za mir saopštice se zaračenim vlastama zvaničnim putem. Trockij molji i neutralac za njihovo posredovanje, da bi njihovi zemljaci mogli saznati o ruskim mjerama za ostvarenje mira.

Rastrojstvo vojske.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 29. novembra. „Daily Chronicle“ javlja iz Petrograda: Prema opisivanju putnika, koj dolaze iz Moskve, Rusija se nalazi u jezovitom položaju privrednog i političkog raspadanja, od čega je može spasti ako Lenin što skorije zaključi mir. Vojska se nalazi u potpunom rastrojstvu. Vojnici na frontu napuštaju u masama svoje položaje, da bi prezimili u selima iza fronta, koja su sa svim oplaščana. Čitava se odjeljenja tako doturaju do Moskve. Većina časnika će istupiti iz vojske, tako da je posljice rata da duž vremena isključena mogućnost da postoji stajača vojska.

Duhonjin i Kriljenko.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“)

Karlsruhe, 29. novembra. „Daily Chronicle“ javlja iz Petrograda: General Duhonjin se oprije da preda glavno zapovjedništvo

ti si zaboravio, da sam ja i otac. Moj drug pognu glavu, a ja se zaušili u suzama, i padoh na njegove grudi.

Ja i sad neznam, zašto sam onda plakao, i zašto sam se baš tada morao vas selti dragi moji.

Prekidam ovo pismo, da vam se javim opet. Budite mi zdravi i nadajte mi se.

Dojransko Jezero.

Vaš tata.

Djačka četa.

(Iz pisma jednog oficira).

S puškom o ramenu i punim novim fišeklijama o pojasu, mladi, zdravi, snažni, vedra čela i s crtama odlučnosti došli su jednoj jesenjeg jutra u moj puk?

— Koliko je određeno za ovaj puk? pitao je komandant, mereći strogiem pogledom malu grupicu budućih starešina i ratnika.

Jedan od njih, najkršnji i najstasiti, izdvojio se iz gomile nekoliko koračaja i propisao, lupnuvši petu o petu, reče zvonko:

— Četrdeset i pet, gospodine potpukovničke.

A četrdeset i pet paru očiju behu upravljene u mrgodnog komandanta, ko-

Krilenu. On je zaprijetio, da će Kriljenko uapsiti čim se pojavi u glavnem stanu. Kriljenko je, kao što se javlja, već otputovao u glavni stan.

Mogućnost skorog mira.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 29. novembra.

O današnjoj situaciji drže u ovdasnjim krugovima: Svi govore o mogućnosti skorog mira, jer je opšte mišljenje, da će doći do zasebnog mira između srednjih vlasti i Rusije.

Stanje u Finskoj.

Teror vlasta i dalje.

Kb. Stockholm, 29. novembra.

Javlja se iz Haparande: Iako je opšti štrajk u Finskoj prestao, i na mnogim mjestima rad opet počeo, ipak mir nije uspostavljen. Crvena garda izvrsuje nad stanovništvom teror. Pregovori između stranaka za obrazovanje koalicionog senata nijesu doveli do sada ni do kakvih rezultata.

Ukrajinska republika.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“)

Rotterdam, 29. novembra.

„Daily Chronicle“ javlja iz Petrograda: Vlast u Kijevu je rukama ukrajinske vlade (narodnog savjeta), koja je proglašila ukrajinsku republiku. Republika će se sjediniti s Rusijom. Ona obuhvata gubernije Kijev, Podolj, Vojinj, Harkov, Poltavu, Černigov, Jekatataroslav, Herson i Taurit. Sve vladavinske položaje u Kijevu su u rukama Ukrajine. Ruski listovi su zaplijenjeni.

Izborna pobjeda boljševika u Petrogradu.

Kb. Amsterdam, 29. novembra.

Reuter javlja iz Petrograda: Danas su dovršeni izbori za konstituirajuću skupštinu. Glasala je opštice polovine petrogradskih birača. Prema posljednjem sastanku vojnih delegata neina sumnje o tome, da je najveći dio petrogradskog garnizona uz maksimaliste. Revolucionarni vojni odbor zanzeo je carharnicu.

Protivnici maksimalista pred vojnim sudom.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 29. novembra.

Vojni revolucionari odbor u Rusiji je obrazovao naročito vojne sudove, kojima je naredjeno, da sve protivnike maksimalista stave pod sud i da ih sude kao zavjerenike.

Mjere za održanje reda u Petrogradu.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“)

Kopenhagen, 29. novembra.

„Socialdemokrat“ javlja: Vojska je osigurala potpuno red i mir u Petrogradu. Svuda su u ulicama objavljeni telefonski brojevi najličeg komesarijata za slučaj, ako bi neredi izbili. Za izazivače nereda je određena vrlo straga kazna. Listovi objavljaju od-

ti se lila kao otopljen sneg niz litice. Oni, verni svom zavetu, svuda su bili. Na celiom frontu su djaci podnarednici pretihodili svojim požrtvovanjem, a njihova se krv lila nemilice.

I jednog decembarskog jutra, u jednom malom selu Sumadije, iskloškom, ogoljelom i pustom, potpukovnik je pozvao sve djake da mu izadju na raspored.

Izlage: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne!

Pojedini brojevi:

U Beogradu i u krajnjim zapadnijim od s. i kr. čita se cijeli odj.

15 sati

U Beogradu se dostavlja u kabinet

U Hrvatskoj i Slavoniji, Bosni-Hercegovini

i Dalmaciji

U ostalim krajovima Austro-ugarske monarhije

12 sati

U inozemstvu

10 sati

U Beogradu i u krajnjim zapadnijim od s. i kr. čita se cijeli odj.

15 sati

U Hrvatskoj i Slavoniji, Bosni-Hercegovini

i Dalmaciji

U ostalim krajovima Austro-ugarske monarhije

12 sati

U inozemstvu

10 sati

U Beogradu i u krajnjim zapadnijim od s. i kr. čita se cijeli odj.

U nedjelju, 2. decembra dobrotvorni koncerat operne pjevačice **ANGELINE ARANY.**

Početak je u 8:30 sati uveče u pozorišnoj dvorani mještne etapne menaže, Terazije br. 25.

VIII. kotar:

Iz ulica: Senjanin Ive, Vršačke, Pančevačke i Platnarske.

IX. kotar:

Iz ulica: Takovske, Karaburme i Grobljanske.

X. kotar:

Iz ulica: Ružine, Simine i Skopljanske.

XI. kotar:

Iz ulica: Vladetine i Donja Pallula.

XII. kotar:

Iz ulica: Petraljičke, Gjevgjelijske i Veljkove.

XIII. kotar:

Iz ulica: Ratarske, Ivine, Čučuk Stanine, Stražnje, Krive, Kralja Aleksandra, Hajduk Veljkove i Kamenovića Vinograd.

XIV. kotar:

Iz ulica: Nebojšine i Rudničke.

XV. kotar:

Iz ulica: IV., V. i VI. ulica Gjurgevog Brda.

Na Čukarici:

Iz ulica: Hajduk Veljkove i Saborne.

Dnevna temperatura u Beogradu.

Maksimum u sjeni 11,8 (prema predviđajućem danu — 2,9), minimum —; na suncu 8,1 (— 3,9); temperatura zemljine površine 15,3 (— 8,1) po Celziju.

Vrijeme na Balkanu.

7 sati ujutru: Erdelj i donji Dunav: jako naoblaćeno, istočna Mačedonija i Banat oblačno; u ostalim krajevima vjetro.

Beogradski orfeum.

Dok beogradска publika na posljednjim njegovim predstavama razdragano gospodariće odlično uspjeli drugi novembarski program uprava orfeuma se postara da joj u idućem — prvom decembarskom rasporedu pruži još veće uživanje. Kasna glavna atrakcija tog programa fungiraće odlični glumac Erwin Bárón, član bečkog "Raimund-Theater"-a, u komadu „Palikuća“ od holandskog pisca Heijermansa. No, što je glavni Bárón u tom komadu ne igra jednu običnu ulogu, on u bukvalem smislu te rijeći sam izvodio cito komad, u kojem se pojavljuju sedam raznih lica. Neobičnom brzinom, a da pri tome gledaocu ne primjeti nikakav zastoj u toku igre, glumac se za tili čas pretvorio od jednog u drugo lice. Bárón tako sjajno umije da u pogledu maske, mimike, glasa i. t. d. razlikuje pojedina lica jedno od drugog, da gledaoce pouzданo misli, da mu posla sredinu raznih glumaca. Bárón se pojavljuje u tom komadu na najvećim evropskim pozornicama. Prilikom jednog njegovog gostovanja u Kölnu piše se o njemu „Kölnische Zeitung“, dok jedan od najvećih njemačkih pa i evropskih listova: „Priznajemo da već godinama nijesmo vidjeli ovakvu glumacku virtuznost; njegova umjetnost izdaleka prelazi one, što se na tom polju obično vidja na variétetu, jer Bárón igra bez ikakvih magioničarskih gestova, savsim prirodnog, kao da mu je prosto reditelj pogriješio u mjesto jedne dodjele sedam uloga, od kojih on svaku ispraviće najvećom umjetničkom ozbiljnošću, savjesno se udubljujući u svaki pojedini svoj zadatak...“

Uvjereni smo, da će i beogradска publika po zaslugu ocijeniti ovog rijetkog umjetnika, a uprava orfeuma ovako odličnim odabiranjem programa u veliko zaslužuje uspjeh, što ih postizava.

Razne vijesti.

Nešto za pušače.

Kako je nastala osjetna nestaćica duvana, naredilo je austrijsko ministarstvo finansija — prema izvještajima bečkih listova, — da se skuplja bukovo lisće. Ovo će poslužiti kao naknada duvana za lule, pošto se natopil nikotinom. Ovi pokusi vršeni su još prošle godine, te se smatra, da se ovim putem dobija odlična naknada za duvan, naročito onaj, kojim se pune lule.

G. Wilsen, meni izgleda, da ste vi nešto nanjušili, a da ja to nisan ni primjetio, zavidljivo će reći Hill.

„Vidjeo sam samo stvari, koje može vidjeti svako, koji dobro otvori oči.“

Ovaj podrugljiv odgovor toliko je rasplio mladoga policajca, koga je peklo, što njegov pretpostavljeni sumnja u njegovo oštroumlje, da je, tek što je stigao u policijsku upravu, otisao moćnom stražaru, koji je minute noći vršio službu u ulicama oko g. Blackove kuće. Nadao se, da će na taj način saznati kakvu novu okolnost, nepoznatu g. Wilsenu, koga bi na taj način nadmudrio.

Noćni stražar do duše nije bio primjetio ničeg osobitog, ali je zato ispričao Hillu, za dogadjaje, što ga je bio vidjeo jedan njegov drug. Ovaj mu je bio govorio, da je oko ponoći vidjeo u g. Blackovoj ulici dva čovjeka i jednu damu, gdje stoje pod jednim fenjerom. Kada se on približio toj grupi, dama se odvojila od one dvojice i žurnim koracima podje g. Blackovu kuću, očigledno u namjeri, da udje u nju. No tek što je bila stigla pred kapiju, ona se iznenada trže, pokrije rukama i vrati se onoj dvojici. Stražar odmah zatim i sam ode do kapije, da vidi, od čega se ona toliko bila uplašila, pa je na svoje najveće čudjenje bio opazio glavom g. Blacka, koji je stajao na kapiji i kroz gvozdenu rešetku sumorno i natmureno gledao u noć, da bi se poslije nekoliko minuta vratio u kuću. Hill je našao, da bi ovaj dogadjaj možda bio vrlo zgodna tema za kakvog pripovjedača, ali da bi on ispaš smiješan, ako bi ga ispričao g. Wilsenu, pridajući mu kakav bilo znacaj. S toga se on riješi, da za sada ništa ne govori, već da se potajno obaveštava o g. Blackovom privatnom životu. Ovo nije baš bilo toliko teška stvar. Saznao je, da Black živi vrlo povučeno i da se u prkos svome bogatstvu i svome uglednom društvenom položaju slabo s kime druži. Odazao je jedino na političke zborove, a imao se klonio svakoga društva i svačake zabave. Osim toga nije krio antipatiju, koju je osjećao prema ženskom polu, što je bilo tim čudnije, što je g. Black bio još sraznijerno mlad čovjek, — jedva ako mu je bilo trideset i pet godina, — i što je bio član jedne veoma ugledne porodice. Do duše, bilo je poznato, da je on neko vrijeme strasno volio svoju lijepu sestru od strica Evelinu Black. No ona je pošla za nekog veoma bogatog starog plemića, grofa de Miraca, koji je bio toliko predusretljiv, te umro već šest mjeseci po svojoj ženidbi, tako da je Evelina iza njega ostala kao sretna udovica.

Sjećajući se slike, koju je bio vidio u g. Blackovoj sobi, Hill se raspliće o tome, kako izgleda ta mlada dama, pa kada je čuo da je ona vanredna ljepotica, smedje kose, učinilo mu se kao da je opet došao do kakvog podatka, koji bi mu pomogao pri rasvjetljavanju ovog tajanstvenog slučaja. No kada je on govorio Wilsenu o svojim pretpostavkama, ovaj je samozdravljiv osmijeh odmahivao glavom govoreci, da u toj stvari valja mnogo dublje kopati, pa da se iskopa istina.

Poslije toga mladi je policajac razvio upravo nevjerojatnu energiju, ne bi li došao blizu istini i ne bi li prije svega pronašao iščezlu djevojku. No sam mu je trud bio uzaludan: Nigdje o gdjici Ellen nije bilo ni traga. Ovo je preko svake mjeri ozlojedilo Hilla. Ta on se bio odlučio da starijem kolegi, koji ga je po njegovom mišljenju tolko podcenjivao, na djelu dadne dokaza o svojoj sposobnosti i vještini, pa makar u toku istrage radio na vlastitu odgovornost. Danju i noću nepristano je mislio na tajanstveni slučaj. Pošto je već bio proteklo nekoliko nedjelja, a on još ništa nije bio postigao, on je već počinjao očajavati. No jedno jutro sretne ga Fanny, ljepuška g. Blackova služavka, za kojom je Hill u posljednje vrijeme iz „diplomatskih“ razloga bio sklopio prijateljstvo, i iznenadno mu reče: „Nikako ne razumjem, što je to sa gđom. Daniels. Počio dan lutu po kući kao kakav duh, čas gore, čas dolje; ni minuta neće da miruje. A kada je gospodar kod kuće, ona se ne prestana šunja oko njegovih vrata, očajnički mlatara rukama i jednako nešto gundiša sama za se... baš kao da je poludjela. A što je najčudnije, ona nikada ne ulazi kod gospodara, a kada bi primjetila, da će on izći iz sobe, ona biježi ko oparena. U opšte, kod nas kao da se sve teme okretnu.“

Završi ona, odmahujući glavom. „Zamislite, g. Black, koji inače nikad ne ide po društvinu, večeras misli da ide na neku dobrotvornu zabavu. Budi Bog s nama!“

Saslušavši ovo služavkinu pričanje, Hill se zamisli, mora da se opet nešto dogodilo u onoj kući, mislio je on, Wilsen dakle zbilja ima pravo, kad tvrdi, da samo i jedino tamo valja

tražiti rješenje ove zagonetke. Prema tome našao je on, da će biti najbolje, ako bi neko vrijeme potajno pratilo i posmatrao g. Blacka.

(Nastaviće se.)

Poslijednje brzojavne vijesti.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 29. novembra.

Zapadno bojište:

Front prijestolonskog Ruprechtova bavarskog:

Bavarske jurišne čete privile se istočno od Merckema i časnika i 46 vojnika kao i dvije mašinske puške iz belgijskih linija. Tečajem dana podržana je jaka vatra kod Poelkappelle između Bečelaere i Gheluvelta. Istočno od Arrasa pojačana topnička djelatnost. Jugoistočno od Cambrai-a juče je mirovala borba. Između Meuse-a i Bourlona kod Fontaine-a i Grevoceura od vremena se na vrijeme pojačala vatra. Englez su gadjali i na Cambrai. Manje su nam predpoložajne borbe donijele izvještaj broj zabilježenika i mašinskih pušaka.

Front njemačkog prijestolonskog slijednika:

Na obim je obala Maase poslije podne vatra oživjela. Nekoliko je izvidjačkih preduzeća proteklo uspješno. Kod Dieppea odbijen je jedan francuski papad.

Istočno i mačedonsko bojište:

Nema nikakvih većih borbenih djelatnosti.

Talijansko bojište:

Osujećeni su talijanski napadi protiv naših planinskih položaja na zapadnoj obali Brente i na vrhu Tomba.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Ruska vlasta službeno predložila primjire i mir.

Saopštenje njemačkog državnog kancelara.

Kb. Berlin, 29. novembra.

U Reichstagu saopšto je državni kancelar grof Hertling: Ruska je vlast juče iz Carskog Sela zaračenim državama upravila bežični brzojav.

potpisani od Trockoga i Lenjina, u kojem predlaže, da se u bliskom roku pristupi pregovorima o primirju i opštem miru. Grof Hertling je na to nadovezao: „Ne ustručavam se izjaviti, da se u do sada poznatim predlozima ruske vlade može zapaziti osnovica, na kojoj bi se dalo pregovarati, kao i to, da sam spreman pristupiti pregovorima odmah čim ruska vlast odašije svoje opuštenje. Nadam se i želim, da ova nastojanja skoro zadobiju jasni oblik i da nas dovedu do mira.“

PROGRAMNI GOVOR NOVOG NJEMAČKOG DRŽAVNOG KANCELARA.

Nepokolebitivo pouzdanje u konačnu pobjedu.

Kb. Berlin, 29. novembra.

Raichstag raspravlja je danas o osnovi zajma od 15 milijardi. Ovu je prilikom upotrijebio novi njemački državni kancelar grof Hertling, da izreke duži programi govor, u kojima se dotakne svih problema unutrašnjeg i spoljni položaja. Poslije razlaganja o ratnom položaju, kod čega je medju ostalim ustanovio, da je Italija izgubila polovicu cijelog a svoga ratnog materijala, prešao je grof Hertling na unutrašnju politiku upravljajući na sve stranke topaćem za jedinstveno unutarnje fronta. Kancelar je zatim prešao na svjetsko-politički položaj, naglasio čvrstoču saveza i da ide već poznatu izjavu o ruskom službenom ponudi za mir putem bežičnog brzojava. Kod toga je kancelar napomenuo, da Njemačka sa iskretnim učešćem posmatra dalji razvitak teško iskušanog ruskog naroda i zaželio, da u Rusiji skoro opet budu povraćene normalne prilike. Mi ne želimo ništa više, nego da se opet povratimo starim susjednim odnosima, načinu na prijeđenoj području. Šta se tiče Poljske, Litavske i Kurlandije, to mi poštujemo samo i predjeljenje njihovih naroda. Očekujemo, da će oni sebi sami dati onu državnu formu, koja najbolje odgovara njihovim prilikama i smjeru njihove kulture. Uostalom prilike ovde još nisu dobitne svojim konačnim oblikom. Šta se tiče zapadnih saveznih neprijatelja, to je naš odgovor na papinsku notu učinio kraj glupim

bajkama o potrebi uništenja pruskog militarizma.

Naprotiv ispostavilo se, gdje se u stvari može da nadje volja za mir, a gdje militarizam. Soninov i Clemenceau-ov govor da dovoljno dokazuje, Lloyd George je izjavio, da je cilj ratu uništenje njemačke trgovine. Isto tako i ruski tajni ugovori dokazuju, na kojima strani vladaju osvajačke težnje. Naš je ratni cilj bio odvijevi održana našeg integratora, kao što smo to u papinskoj noti i naglasili. To medjutim nipošto ne znači neograničenu bezbjednost za one, koji hoće da nekačnjenje do u beskonacnost produže rat. Za svjetski rat snose odgovornost naši neprijatelji. Oni će morati da snese i posljedice. Ovo neka upamtimo naročito Sonnino. Primjer Italije neka lebdi predočima i imenima prijateljicama! — Na kraju naglasio je državni kancelar svoje nepokolebitivo pouzdanje u konačnu pobjedu.

BOLJEVIČKA DEMOBILIZACIJA.

Haag, 29. novembra.

„Daily Mail“ javlja iz Petrograda: Naredbom boljevičke vlade o puštanju kućama vojnih obaveznika od 40 do 43 godine demobilisani su preko 600.000 ljudi. Boljevički su riješili, da demobilisani još i dalja godišta i da time na najprostiji način rješe pitanje o razračunavanju sa saveznicima.

KALEDJIN U DOBALJCEVU.

Berlin, 29. novembra.

Stockholmski dopisnik berlinske „Vossische Zeitung“ saznaće, da se ne istinisti glasovi, kako Kaledjin sa 200.000 Kazaka kreće ka Moskvi i kako je već zauzeo Harkov i Kijev. Kaledjinov glavni stan u stvari se nalazi u mestu Dobaljcev, poznatoj željezničkoj raskrsnici. On raspolaže svega sa 10.000 Kazaka, koji u ostalom borave po svojim zaseocima, i ni najmanje nijesu voljni, da se bore protiv kakvog bilo spoljnog ili unutarnjeg neprijatelja.

POVLAĆENJE RUSKIH JEDINICA IZ RUMUNJSKE VOJSKE.

Rotterdam, 29. novembra.

„Daily Chronicle“ javlja iz Petrograda: Vlada je naredila komandantima armija na jugo-zapadnom bojištu, da izvuku ruske vojne jedinice iz sast

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje 10 helera
 Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje 40 helera
 Bližeške: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
Mali oglasnik Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

Doktor
Mihajlo G. Čermanović
 specijalista za kožne i venerične bolesti, prima od 1 do 8 po podne u Kralja Aleksandra ulici br. 84 u svaku drugu slobobu u svom stanu Mutapova broj 38. 33727-1

Dentist F. B. Bill
 — Beograd. —
 Balkanska ulica broj 5
 (do pošte)
 Zamešek, specijalist

ZUBE u vještacke u zlatu
 u kracicu samo se u
 pome atelje izradjuje po
 najboljem originalnom
 američkom sistemu. Prit-
 man od 8-12 i 2-4

ZUBNI-ATELJE
J. SIDVERCA
 DIPLOMIRANI DENTIST
 Beograd, Kralj Milana ul. 57,
 specijalist za vještacke zube
 u zlatu i kracicu po najbo-
 loj američkom sistemu. I-
 zrada solida. Materijal najbo-
 loj kracice. Prima od 8-12
 i 2-6 sati po podne. 941

ZUBNI LJEKAR
KRISTINA ORLOVIĆ
 Beograd, Terazije br. 9.
 1. sprat.

Ord. od 8-12 prije podne.
 I od 2-6 poslijepodne.
 Vještacki zubi u zlatu i kau-
 čuku, sve vrste plombi, va-
 djenje zuba bez bola, le-
 tenje i čišćenje zuba. 34031-1

Kupovine i prodaje.
 Ne bacajte tegle
 od pomade!

Pre iste kupuje po najpo-
 viljnim cijenama
 radnja
Solomona L. Mošića
 Beograd-Terazija 9.
 83888-2

Produce se
 polovna šivača mašina sta-
 rog sistema. Umjerena cijena.
 Upitati Balkanska ulica
 br. 23. 34062-2

Kasa Nr. 3.
 produće se odmah. Obratiti
 se uređenju pod „Kasa
 646“. 34067-2

Zenske šešire

I ostale novitete jeftino pro-
 daje Sator Sime Lazarević
 Kralj Milana 20 (u dvorištu).
 33979-2

Namještenja.
Traže se

1 ili 2 stolarske radnike za
 stalni posao na najbolja pišča,
 na parče i dnevno. Obratiti se sto-
 larska radionica Illo i Jug Kr.
 Aleksandra br. 1. 34014-3

Šegrt iz bolje kuće
 treba knjižara „Napredak“
 Beograd, Knez Mihajlova
 ul. 9. 943-3

Traže se
 jedna ženska za kontorski rad,
 koja vlađa i njemačkim jezi-
 kom.

Majdarska Eskontna
 i Menjačka Banka,
 Exspozitura Beograd.
 34075-3

Kuharicu ili mladju ženu
 za kućevni posao, traži Savčić
 i Nikolić, Knez Mihajlova
 ul. 8. 34074-3

Prodavačica
 potrebna je poslastičarki Du-
 sona Todorovića. Prevesteno
 pravo ima koja zna jezike i
 ima školu. Stupiti može od-
 mah. 34036-3

Apotekarskog pripovušnika
 Drogerija Branka S. Mihajlo-
 vića, Beograd, potrebuje ap-
 tekar, pripovušnika, koji je bio
 neko vrijeme u apoteci.

34049-3

Stanovi.
Pod krovu
 zasebna kuća 6 odjeljena, samo
 60 kruna mjesечно. Student-
 ka 44. 34080-4

Izdaje se
 jedna mobilirana soba sa
 električnim osvetljenjem.
 Upitati Balkanska ul. br. 23.
 34063-4

Stan sa ulice
 u sredini varoši, u živoj
 ulici, 2-3 sobe, predobje-
 l kujna, sada odmah ili za
 prošleć. Javit u knjižari
 „Napredak“ Beograd, Knez
 Mihajlova ul. 9. 943-4

Dva stanu
 u Kralja Milana ulici br. 57.
 Izdaju se odmah. Obratiti se
 Danici S. Konstantinović, Po-
 slanička 75. 34046-4

Traži se sobu
 dobro meblirana, za intelligent-
 neg gospodina, u blizini Grand
 Hotela. Javit u se radnji Ku-
 klidis i Šakefardis, Knez Mi-
 hajlova 32. 31055-4

Imanje pod zakup
 daje se, sa vinogradom i bla-
 gorodnim voćem. Upitati u
 Resavskoj ulici 54. pre podne.
 34044-4

Razno.
Zahvalnost

Poredica počivši Dragosla-
 va N. Miletića vinsko-rak-
 džijskog trga, iz Kruševca, u
 mjesto trogodišnjeg parastosa
 pritočila je Kruševačkoj sro-
 drinskoj kući 150 kruna. Ovim
 se blagodari darodavcima. Od-
 bor Kruševačke srodrinske
 kuće. 34034-5

Karte za čestitaju
 Razglednice, karte umjetničke,
 Karte ljubavne, Karte po se-
 rijama, Karte žalive, prizori
 sa svih frontova i drugi pisači
 materijala.

Brez i jefino otpreme
G.g. SCHILLER
 Naklads, Würzburg,
 Jägerstrasse Nr. 4/1. 950

Adovakatska kancelarija
Živojin M. Slišića
 advokata
 nalazi se u Pišarskoj, predje-
 cinskoj ulici br. 23. Prima
 od 8-9 prije 1 od 2-3 sata
 poslijepodne.

KORESPONDENCIJA.

Savatije Vučković iz Pe-
 peljevca, Kuršumlija izvje-
 šta svoju ženu Stamenu
 i ostalu familiju da je živ i
 zdrav i da brine o istima.
 Pera učitelj izvještava ga,
 da je Toma zdrav. Neka
 mu se familija iko od po-
 znatih o isto, javi pismom
 ili preko „Beogradskih No-
 vina“. A 2798-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Žiku Perišiću. Molim
 te, javi mi se što prije,

šta je sa mojim sinom Di-
 mitrijem Jeftićem, koji mi
 se ne javlja već pet mje-
 seci, a tako isto mi ne piše
 ni njegov sin, a moj unuk
 Nikola. Kaži mi, da mi se
 odmah javi, a ako im treba
 troška, podaj mi ti, pa mi
 javite koliko si im da, da tu
 sumu odmah vratim tvojoj
 Živku. Prijateljski pozdrav
 od Gjoke Jelića iz Slanača.

A 2798-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Radivoja Maksi-
 novića, članovnika Železnič-
 ke kompanije slušaoca srps-
 kog željezničarskog kursa u
 Francuskom. Molim sinelj. Na
 našu veliku radost primisimo
 tvore nove karte od avgusta i
 oktobra. Pišemo ti pretočno,
 ali ne na adresu koje
 preporučiš. Svi smo do-
 bro. Ja i Branko u Beogra-
 du, ostali u Banjal. Branko
 se spremi za gimnazijalne
 ispite, uskoro dolazi i Ljubi-
 ša radi tog ovamo. Platuo
 upečarskoj praksi, ako
 to škola i dužnost dozvoljava.
 Piši često. Svi te
 grilimo i ljubimo, tvor otac
 Dr. Jovan Maksimović, pro-
 fesor, Vidinska 45, Beograd.

A 34060-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Žiku Perišiću. Molim
 te, javi mi se što prije,

šta je sa mojim sinom Di-
 mitrijem Jeftićem, koji mi
 se ne javlja već pet mje-
 seci, a tako isto mi ne piše
 ni njegov sin, a moj unuk
 Nikola. Kaži mi, da mi se
 odmah javi, a ako im treba
 troška, podaj mi ti, pa mi
 javite koliko si im da, da tu
 sumu odmah vratim tvojoj
 Živku. Prijateljski pozdrav
 od Gjoke Jelića iz Slanača.

A 34060-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Žiku Perišiću. Molim
 te, javi mi se što prije,

šta je sa mojim sinom Di-
 mitrijem Jeftićem, koji mi
 se ne javlja već pet mje-
 seci, a tako isto mi ne piše
 ni njegov sin, a moj unuk
 Nikola. Kaži mi, da mi se
 odmah javi, a ako im treba
 troška, podaj mi ti, pa mi
 javite koliko si im da, da tu
 sumu odmah vratim tvojoj
 Živku. Prijateljski pozdrav
 od Gjoke Jelića iz Slanača.

A 34060-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Žiku Perišiću. Molim
 te, javi mi se što prije,

šta je sa mojim sinom Di-
 mitrijem Jeftićem, koji mi
 se ne javlja već pet mje-
 seci, a tako isto mi ne piše
 ni njegov sin, a moj unuk
 Nikola. Kaži mi, da mi se
 odmah javi, a ako im treba
 troška, podaj mi ti, pa mi
 javite koliko si im da, da tu
 sumu odmah vratim tvojoj
 Živku. Prijateljski pozdrav
 od Gjoke Jelića iz Slanača.

A 34060-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Žiku Perišiću. Molim
 te, javi mi se što prije,

šta je sa mojim sinom Di-
 mitrijem Jeftićem, koji mi
 se ne javlja već pet mje-
 seci, a tako isto mi ne piše
 ni njegov sin, a moj unuk
 Nikola. Kaži mi, da mi se
 odmah javi, a ako im treba
 troška, podaj mi ti, pa mi
 javite koliko si im da, da tu
 sumu odmah vratim tvojoj
 Živku. Prijateljski pozdrav
 od Gjoke Jelića iz Slanača.

A 34060-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Žiku Perišiću. Molim
 te, javi mi se što prije,

šta je sa mojim sinom Di-
 mitrijem Jeftićem, koji mi
 se ne javlja već pet mje-
 seci, a tako isto mi ne piše
 ni njegov sin, a moj unuk
 Nikola. Kaži mi, da mi se
 odmah javi, a ako im treba
 troška, podaj mi ti, pa mi
 javite koliko si im da, da tu
 sumu odmah vratim tvojoj
 Živku. Prijateljski pozdrav
 od Gjoke Jelića iz Slanača.

A 34060-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Žiku Perišiću. Molim
 te, javi mi se što prije,

šta je sa mojim sinom Di-
 mitrijem Jeftićem, koji mi
 se ne javlja već pet mje-
 seci, a tako isto mi ne piše
 ni njegov sin, a moj unuk
 Nikola. Kaži mi, da mi se
 odmah javi, a ako im treba
 troška, podaj mi ti, pa mi
 javite koliko si im da, da tu
 sumu odmah vratim tvojoj
 Živku. Prijateljski pozdrav
 od Gjoke Jelića iz Slanača.

A 34060-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Žiku Perišiću. Molim
 te, javi mi se što prije,

šta je sa mojim sinom Di-
 mitrijem Jeftićem, koji mi
 se ne javlja već pet mje-
 seci, a tako isto mi ne piše
 ni njegov sin, a moj unuk
 Nikola. Kaži mi, da mi se
 odmah javi, a ako im treba
 troška, podaj mi ti, pa mi
 javite koliko si im da, da tu
 sumu odmah vratim tvojoj
 Živku. Prijateljski pozdrav
 od Gjoke Jelića iz Slanača.

A 34060-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Žiku Perišiću. Molim
 te, javi mi se što prije,

šta je sa mojim sinom Di-
 mitrijem Jeftićem, koji mi
 se ne javlja već pet mje-
 seci, a tako isto mi ne piše
 ni njegov sin, a moj unuk
 Nikola. Kaži mi, da mi se
 odmah javi, a ako im treba
 troška, podaj mi ti, pa mi
 javite koliko si im da, da tu
 sumu odmah vratim tvojoj
 Živku. Prijateljski pozdrav
 od Gjoke Jelića iz Slanača.

A 34060-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Žiku Perišiću. Molim
 te, javi mi se što prije,

šta je sa mojim sinom Di-
 mitrijem Jeftićem, koji mi
 se ne javlja već pet mje-
 seci, a tako isto mi ne piše
 ni njegov sin, a moj unuk
 Nikola. Kaži mi, da mi se
 odmah javi, a ako im treba
 troška, podaj mi ti, pa mi
 javite koliko si im da, da tu
 sumu odmah vratim tvojoj
 Živku. Prijateljski pozdrav
 od Gjoke Jelića iz Slanača.

A 34060-8

Jovanu Premoviću, Že-
 neva, za Žiku Perišiću. Molim
 te, javi mi se što prije,

šta je sa mojim sinom Di-
 mitrijem Jeftićem, koji mi
 se ne javlja već pet mje-
 seci, a tako isto mi ne piše
 ni njegov sin, a moj unuk
 Nikola. Kaži mi, da mi se
 odmah javi, a ako im treba
 troška, podaj mi ti, pa mi
 javite koliko si im da, da tu
 sumu odmah vratim tvojoj
 Živku. Prijateljski pozdrav
 od Gjoke Jelića iz Slanača.